

‘Made in’ assentaments israelians

Els colons israelians que viuen als territoris palestins sovint etiqueten els seus productes enganyosament amb un “Made in Israel”. La Unió Europea vol actuar per posar fi a aquesta pràctica i sembla que això condueix a un enfrontament amb el país.

La secció de vins dels grans magatzems Galeria Kaufhof, al centre de Colònia, té un bon assortiment de vins d’arreu del món. A dalt de les ampolles, als prestatges, hi ha unes targetes amb els preus i les banderes dels seus països d’origen.

En una d’aquestes targetes veiem una estrella de David blava sobre un fons blanc. A primera vista, ens podem pensar que el vi prové d’Israel. A l’ampolla, fins i tot hi diu “vi d’Israel”. Però calen uns bons coneixements de geografia i d’història per a esbrinar el veritable origen d’aquesta ampolla de vi de 14,99 euros. L’etiqueta indica que aquesta ampolla de vi Gamla és un cabernet sauvignon del 2008 produït i embotellat per Golan Heights Winery (celler dels Alts del Golan). L’adreça és: 12900 Katzrin, Israel.

Però aquesta adreça no és a Israel. Katzrin és un assentament als Alts del Golan. Abans de la guerra dels Sis Dies, de 1967, aquest altiplà de roca que s’estén uns 60 quilòmetres pertanyia a Síria. Des d’aleshores l’exèrcit israelià l’ocupa juntament amb la Cisjordània palestina.

La comunitat internacional mai no ha reconegut la sobirania israeliana sobre aquestes zones i, segons la Convenció de Ginebra, l’establiment d’assentaments en territoris ocupats és il·legal. No obstant això, els successius governs israelians han permès que s’hi establissin colònies i actualment uns 650.000 colons israelians viuen a Cisjordània i Jerusalem Est.

El primer ministre israelià, Benjamin Netanyahu, ha confirmat recentment

que el govern israelià té poc interès a l’hora de respectar el dret internacional pel que fa aquesta qüestió. “Els dies d’excavadores ensorrant assentaments s’han acabat”, va dir al diari *Maariv*.

Israel va celebrar eleccions parlamentàries el 22 de gener i ara està en procés de formar un nou govern de coalició que serà dirigit per Netanyahu. Encara que la coalició inclourà els partits liberals al centre polític, els polítics que representen els colons també tindran rellevància dins del nou govern. Aquesta configuració fa minvar les esperances dels polítics a Berlín, Brussel·les i Washington, que volien revifar el procés de pau a l’Orient Mitjà.

Enfrontament amb Israel. Això ha induït els funcionaris de la Unió Europea a tirar endavant amb uns plans que els enfronten amb Israel. El principal problema són les polítiques d’assentament. En una reunió al desembre, els ministres d’afers estrangers dels 27 estats membres de la UE van reiterar “el seu compromís de vetllar per l’aplicació continuada, plena i efectiva de la legislació existent de la Unió Europea i els acords bilaterals aplicables als productes dels assentaments”. En altres paraules, volen prohibir la venda dels béns produïts als territoris ocupats, si més no, mentre estiguin falsament etiquetats.

Les sancions als productes procedents dels assentaments serien un cop molt dur contra l’economia israeliana. Cada any, els colons exporten uns 220 milions d’euros en béns a Europa,

mentre que en el cas dels palestins, aquesta xifra és només de 15 milions. És per això que Israel ha reaccionat de manera molt negativa als plans de Brussel·les. L’Ambaixada d’Israel a Berlín argumenta que hi ha disputes territorials a tot el món. “Si aquest tipus de normativa d’etiquetatge no és universal, i tracta d’excloure només un país, és a dir, Israel”, explica, “aleshores aquesta mesura és intrinsecament injusta i discriminatòria per naturalesa, i ha de ser tractada com a tal”.

Aquestes acusacions no han intimidat els funcionaris de Brussel·les. Els empleats del Servei Europeu d’Acció Exterior (SEAE), el servei diplomàtic de la UE introduït pel Tractat de Lisboa, han inspeccionat recentment tot el corpus de la legislació de la UE per tal de determinar quines directives i quins reglaments es poden citar en els esforços per a prohibir els productes procedents de les colònies. La llista de legislació aplicable indica que la major part dels productes que es podrien prohibir són alimentaris.

Dificultat per a determinar-ne l’origen. Per exemple, el Reglament 1234/2007 del Consell Europeu estableix unes normes amb “disposicions específiques per a determinats productes agrícoles” que inclouen el vi. Entre la informació del producte que cal declarar hi ha l’origen. A la pràctica, però, la llei s’infringeix constantment.

El Reglament 479/2008 del Consell estableix qui s’ha d’encarregar de controlar que el vi estigui correctament etiquetat. L’article 62 diu: “Les autoritats competents dels estats membres han d’adoptar les mesures necessàries per a garantir que els productes esmentats en l’article 59 (1)” –entre els quals hi ha vins i productes vitícoles– “que no estiguin etiquetats d’acord amb aquest capítol no es comercialitzin o bé siguin retirats del mercat”.

El vi negre dels Alts del Golan que es ven a Galeria Kaufhof és importat a Alemanya per Champagner und Wein Distributionsgesellschaft mbH & Co.

KG, una empresa amb seu al nord d'Alemanya, a l'estat de Schleswig-Holstein. Però el ministeri alemany que s'encarrega de l'agricultura no veu cap motiu per a prendre mesures. Una portaveu del ministeri explica que el Ministeri israelià d'Indústria, Comerç i Treball ja ha proporcionat un document que confirma l'origen del vi, i que no hi ha cap acte fraudulent en aquest assumpte.

Els estats membres de la UE també es basen en la informació proporcionada pels exportadors israelians pel que fa a les fruites i les verdures. És difícil verificar amb precisió on s'ha collit una taronja o una oliva. En aquests moments, funcionaris de la UE investiguen els dàtils que conreen els colons israelians als territoris ocupats de la vall del Jordà.

Els productes de l'empresa de cosmètics israeliana Ahava també són objecte de controvèrsia. La companyia produeix cremes i gels de dutxa que contenen sals de la mar Morta. L'embalatge dels productes inclou aquesta informació: Laboratoris de la mar Morta. Israel. En realitat, però, els productes es fabriquen a la vora de la mar Morta, a la zona ocupada de Cisjordània.

L'empresa es nega a contestar detalladament preguntes relacionades amb temes legals. "Ahava treballa en coordinació amb les autoritats alemanyes, la Comissió Europea i dins de la llei", va comunicar secament la companyia. Però aquesta calma aparent era fingida. Immediatament, Ahava va assabentar l'Ambaixada d'Israel a Berlín sobre els informes de *Der Spiegel*.

L'importador alemany dels productes d'Ahava té la seu a Wiesbaden, així que el control dels seus productes és responsabilitat d'aquesta ciutat, capital de l'estat de Hesse. En una resposta escrita a una pregunta formulada per *Der Spiegel*, el departament de protecció al consumidor de la ciutat explica que, com que la companyia té oficialment la seu dins de les fronteres reconegudes de l'estat d'Israel, "no es pot detectar cap fet que pugui induir a errors".

Ulls grossos a les importacions. Però els funcionaris de la UE a Brussel·les no pensen el mateix. Segons el Reglament CE 2005/29, es considera que un comerciant efectua

Bona part del vi negre produït als Alts del Golan és importat a Alemanya.

accions enganyoses quan presenta la informació "de manera poc clara, de manera intel·ligible, ambigua o fora de termini". La Comissió Europea considera que aquestes pràctiques són "omissions enganyoses". Les autoritats de Brussel·les han arribat a la conclusió que els controladors de molts estats membres de la UE simplement fan els ulls grossos davant els productes procedents dels assentaments israelians.

Una revisió dels 27 governs nacionals de la UE confirma aquesta sospita. Una pregunta senzilla, com ara si els productes dels assentaments a Cisjordània o els Alts del Golan provenen d'Israel ha generat respostes molt variades. El Regne Unit, Irlanda, Finlàndia, Suècia, Estònia, els Països Baixos, Àustria, Espanya i Xipre han respost a la pregunta amb un no rotund. Aquests països consideren que els productes amb l'etiqueta de "Producte d'Israel" o "Made in Israel" poden induir a error. Un portaveu del Ministeri britànic de Medi Ambient, Alimentació i Desenvolupament Rural va explicar que "els articles importats al Regne Unit des dels assentaments israelians, com els de Cisjordània, legalment no poden ser etiquetats productes d'Israel".

Altres països de la UE han expressat la seva incertesa. Tenint en compte la complicada història del país, les autoritats alemanyes proven d'evitar res que pugui evocar qualsevol mena d'associacions històriques amb les campanyes

dels nazis perquè la gent fes boicot als productes jueus. Funcionaris del govern alemany han instat la Comissió Europea perquè proporcioni "orientació en l'aplicació de la llei amb relació a la coherència amb la legislació de la UE i l'etiquetatge correcte".

Un seguit de països de la UE no troben cap problema pel que fa l'etiquetatge. Assenyalen que les vendes són legals tan bon punt els funcionaris de duanes han donat llum verd als productes. Però l'única cosa que els funcionaris de duanes comproven és si els productes estan recollits dins l'Acord d'Associació UE-Israel. Si hi figuren, els importadors no estan obligats a pagar un aranzel d'importació.

Galeria Kaufhof, els grans magatzems, tampoc no veuen motius per a actuar. La companyia argumenta que garantir un etiquetatge adequat és responsabilitat exclusiva dels proveïdors. La companyia també es va adreçar a l'Ambaixada d'Israel a Berlín abans de contestar les preguntes de *Der Spiegel*. "Els proveïdors i l'ambaixada van poder oferir garanties fiables sobre la legalitat de les seves accions", indica un portaveu de la companyia.

També va afegir que "Galeria Kaufhof, com la majoria de la gent, desitja la pau al Pròxim Orient".

Christoph Schult

© DER SPIEGEL

Traducció de Paula Arnas Antolín